

TELEFOON

Bij de beantwoording van de vragen 25 tot en met 30 moet je soms gebruikmaken van informatie 8 in de bijlage.

 Gebruik de map 'Telefoon' om het vergelijkend warenonderzoek over draadloze telefoons te raadplegen.

Ard Feij wil een nieuwe telefoon kopen: een draadloze telefoon. Zijn oude telefoon doet het nog goed, maar Ard vindt een telefoon zonder snoer wel zo handig. Ard verzamelt al weken reclamefolders van aanbieders van draadloze telefoons. Twee van deze aanbieders zijn Teleshop en Plusklus. De Profoon PDX 2200 is door de Consumentenbond getest. Daarom besluit Ard om het vergelijkend warenonderzoek uit de Consumentengids te raadplegen.

Gebruik informatie 8.

- 1p ● 25 Hoeveel procent is de Profoon PDX 2200 bij Plusklus goedkoper dan bij Teleshop?
- A 27,2%
 - B 37,4%
 - C 62,6%
 - D 72,8%

- 1p ● 26 *Open de map 'Telefoon'. Gebruik de beide werkbladen bij de vragen 26 tot en met 30.* Welke conclusie past het beste bij de prijs-kwaliteit grafiek uit dit onderzoek?
- A De beste telefoons kosten het minste.
 - B Hoe duurder de telefoons, hoe beter ze zijn.
 - C Hoe duurder de telefoons, hoe slechter ze zijn.
 - D Voor een relatief lage prijs is een goede telefoon te koop.

- 1p ○ 27 → Welke telefoon zou iemand moeten kiezen als hij voor maximaal € 200 de telefoon met het beste testresultaat wil kopen? Verklaar je keuze.

Ard is slechthorend en vindt daarom een goede verstaanbaarheid en zo weinig mogelijk vervorming of bijgeluiden héél belangrijk. Hij wil **alléén** deze twee eigenschappen, **en beiden even zwaar**, laten meetellen. De rest is voor hem niet belangrijk. Voor de beste telefoon wil hij maximaal € 500 betalen.

 Het werkblad 'Blad 1' kun je passend maken bij het beeld van je computer, door op de knoppen 'Vergroot werkblad' of 'Verklein werkblad' te klikken. In dit 'Blad 1' kunnen de wegingsfactoren (%) en de testresultaten per onderdeel (++, +, , - of --) worden aangepast met een uitrolmenu. Als je wilt terugkeren naar de beginstand van dit werkblad, klik dan op de knop 'Reset werkblad'.

- 2p ○ 28 *Gebruik het uitrolmenu voor vraag 28.* → Verander het werkblad 'vergelijkend warenonderzoek draadloze telefoons' zodat de test past bij de bijzondere wensen van Ard.
- *Bewaar de nieuwe versie van het werkblad als examenummer_vr28 (bijvoorbeeld '078_vr28, als 078 je examenummer is en het resultaat hoort bij vraag 28).*

- 1p ○ 29 → Welke telefoon moet Ard volgens jou kopen? Verklaar je keuze met behulp van het aangepaste werkblad van vraag 28.

- *Zorg dat het werkblad met de testresultaten (Blad 1) blijft staan in de versie, zoals je die hebt aangepast voor het beantwoorden van vraag 28 en 29.*
- 2p ○ **30** Peter, een goede vriend van Ard, ziet bij Ard de folder van Plusklus liggen. “Ik zou die Profoon PDX 2200 niet kopen, als ik jou was,” zegt Peter. “Ik heb die Profoon PDX 2200 zelf gekocht en de verstaanbaarheid van dat apparaat vind ik matig.”
→ Moet Ard een andere telefoon kiezen, dan de keuze van vraag 29, als hij de mening van Peter overneemt?
- *Verander daartoe het werkblad ‘Blad 1’, zodat de test past bij de mening van Peter. Verklaar het antwoord op basis van dit aangepaste werkblad.*
- *Sluit Excel af. Als gevraagd wordt “Wilt u de wijzigingen opslaan?”, kies dan ‘Nee’.*

TELEFOON

informatie 8 Uit de folders van Teleshop en Plusklus

Teleshop

Profoon

Profoon DECT
telefoon PDX 2200
40 Geheugens.
Beveiligd tegen
misbruik.
Uit te breiden
tot max. 6 handsets.
Artnr. 88727

~~181.⁶⁵~~ **136.-**

Plusklus

Niet afluisterbaar

Profoon
**Draadloze dect telefoon
met antwoordapparaat**

Type PDX 2200
Functies o.a. digital
antwoordapparaat,
naam- en nummer-
weergave, handsfree.

~~119.-~~
99.-

GELD TERUG

Bij de beantwoording van de vragen 31 tot en met 34 moet je soms gebruikmaken van informatie 9 en 10 in de bijlage.

Job Walraven is weeskind en woont bij zijn tante. Hij studeert aan de HBO-lerarenopleiding in Tilburg. In 2001 heeft Job een tijdje op vrijdag en zaterdag bij een supermarkt gewerkt. Daarna had hij voor 4 dagen in de week een deeltijdbaai bij een school. Hij denkt dat hij over 2001 belasting kan terugvragen. Daarom gaat hij het Tj-programma van de Belastingdienst invullen. Job gebruikt voor het woon-werkverkeer steeds de auto.

- 1p ● 31 Bij het invullen van belastingformulieren gebruik je jaaropgaven. Soms komt het voor dat op een jaaropgave van een jongere géén loonheffing is ingehouden. Wat kan daarvoor een juiste verklaring zijn?
- A Het bedrag aan loonheffing zou lager zijn dan de algemene heffingskorting.
 - B De jongere heeft blijkbaar zwart gewerkt.
 - C De jongere woont nog thuis bij zijn of haar ouders.
 - D Als je jonger bent dan 21 jaar hoef je geen loonheffing te betalen.

 Gebruik het Tj-programma 2001 van de Belastingdienst bij de vragen 32, 33 en 34. De persoonlijke gegevens van Job zijn al ingevuld. Lees deze gegevens en klik vervolgens op 'Ja'. Ga dan verder door te kiezen in de 'draaiknop' rechtsonder. Beantwoord alle vragen die voor Job van toepassing zijn. Maak daarbij gebruik van informatie 9 en 10.

 *N.B. Op de pagina 'Loon en reiskosten' zijn voor inkomsten uit arbeid twee invulregels opgenomen. Méér regels heb je niet nodig en moet je **beslist niet** aanmaken.*

 Wil je ingevulde gegevens wijzigen of weghalen, gebruik dan de 'delete'-toets of de 'backspace'-toets van de computer. Het Tj-programma bewaart standaard de laatste gegevens die je hebt ingevoerd, ook als je klikt op 'Sluiten' in de draaiknop.

- 3p ○ 32 → Hoeveel krijgt Job terug van de Belastingdienst?
Neem van de pagina 'Overzicht en verzending' de volgende bedragen over:
- belastbaar inkomen uit werk
 - te betalen belasting
 - je krijgt terug

Job houdt van autorijden. Zijn tante vindt dat maar niks: "Ga toch wat vaker te voet of met de bus, jongen. Dat is gezonder, beter voor het milieu en goedkoper. En je had nog méér belasting kunnen terugkrijgen, als je afgelopen jaar (2001) te voet naar de supermarkt was gegaan en met de bus naar de school in Kortenberg."

- 2p ○ 33 → Hoeveel belasting zou Job **extra** teruggekregen hebben, als hij in 2001 voor het woon-werkverkeer was gaan lopen en de bus had gebruikt? Verklaar het antwoord.

- 1p ● **34** *Gebruik als uitgangspunt voor vraag 34 het ingevulde Tj-programma.*
- Stel dat Job van januari tot juli 2001 van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een ANW-uitkering had ontvangen van € 3.600 bruto, met een loonheffing van € 621.
- Wat zou hierdoor veranderen in de belastingopgave 2001 van Job?
- A Zijn belastbaar inkomen wordt lager.
 - B Zijn belastingteruggave wordt lager.
 - C Zijn bruto inkomen wordt lager.
 - D Zijn heffingskortingen worden lager.

GELD TERUG**informatie 9 Persoonlijke gegevens van Job Walraven**

geboortedatum	19-02-1982
burgerlijke staat	ongetrouwd; geen kinderen
woonsituatie	inwonend bij een tante
eigen geld	€ 1.500 op een spaarrekening
bijzondere inkomsten of uitgaven	-
uitkeringen	-
woon-werkverkeer:	
* Supermarkt Albert Linders	enkele reis 1 kilometer; 26 weken; 2 x per week
* College Kempenland	enkele reis 12 kilometer; 17 weken; 4 x per week

informatie 10

Jaaropgaaf 2001	tijdvak: 01-01 / 30-06

Inhoudingsplichtige	Voor
Supermarkt Albert Linders	dhr. J.T. Walraven
Heideweg 43	Dorpsstraat 32
5999 KT Deersel	5998 GT Deersel

Omschrijving	Bedrag
Loon	€ 2.108
Ingehouden loonheffing	€ 165
Verrekende arbeidskorting	€ 38

Jaaropgaaf 2001	tijdvak: 01-08 / 31-12

Inhoudingsplichtige	Voor
College Kempenland	dhr. J.T. Walraven
Postbus 281	Dorpsstraat 32
5992 ZR Kortenbos	5998 GT Deersel

Omschrijving	Bedrag
Loon	€ 4.741
Ingehouden loonheffing	€ 902
Verrekende arbeidskorting	€ 68

ANDERE KOFFIE?

Bij de beantwoording van de vragen 35 tot en met 40 moet je soms gebruikmaken van informatie 11 in de bijlage.

 Bij deze opgave moet je verder gebruikmaken van drie fragmenten uit de video 'Koffie verkeerd' uit de serie Nieuw Economisch Peil van de RVU.

Bij vraag 38 moet je gebruikmaken van een werkblad in Excel.

Klas 4B heeft economieles. De leraar, de heer Witkamp, heeft het over ontwikkelingslanden. "Koffie is voor een aantal ontwikkelingslanden het belangrijkste exportproduct," beweert hij. De prijs van koffie op de wereldmarkt is de laatste jaren zeer sterk gedaald.

- 2p ○ **35** *Open en bekijk videofragment 1.*
→ Noem twee oorzaken die in dit videofragment worden gegeven voor de dalende koffieprijs op de wereldmarkt.
- 1p ● **36** Een manier om de prijs van koffie te stabiliseren op een redelijk niveau is het aanleggen van buffervoorraden.
Wat moet er met deze buffervoorraden gebeuren als de prijs van koffie gaat zakken onder een redelijk niveau?
A De buffervoorraad moet vergroot worden, zodat het aanbod van koffie toeneemt.
B De buffervoorraad moet vergroot worden, zodat het aanbod van koffie afneemt.
C De buffervoorraad moet verkleind worden, zodat het aanbod van koffie toeneemt.
D De buffervoorraad moet verkleind worden, zodat het aanbod van koffie afneemt.
- 1p ○ **37** *Open en bekijk videofragment 2.*
De koffieboer in dit videofragment roept de wereld op om Ethiopië te helpen.
→ Is de hulp waar deze boer om vraagt een voorbeeld van noodhulp of van structurele hulp? Verklaar je antwoord.
- 2p ○ **38** *Open het werkblad 'Andere koffie?'.
Gebruik informatie 11.*
→ Vul in de cellen met een blauwe rand de Max Havelaarprijzen in voor de jaren 1994 tot en met 2001 en zet de cursor daarna in een andere cel, zodat de grafiek aangepast wordt.
 *Sla dit aangepaste werkblad op als **examenummer_vr38** (bijvoorbeeld '078_vr38' als 078 je examenummer is en het resultaat hoort bij vraag 38).*

- Open en bekijk videofragment 3. Gebruik dit fragment bij de vragen 39 en 40.
- 1p ● 39 Max Havelaar heeft veel kritiek op de 'gewone' koffie-industrie, zoals Douwe Egberts: "De industrie betaalt een hele lage prijs voor de koffie en strijkt zelf de winst op." Douwe Egberts ziet niets in het betalen van een hogere koffieprijs aan de boeren: "Een minimumprijs voor koffie zal juist leiden tot lagere inkomens voor alle koffieboeren." Hieronder staan drie tussenstappen:
- 1 de wereldmarktprijs daalt
 - 2 er ontstaat overproductie
 - 3 er komen meer aanbieders van koffie
- In welke van de onderstaande regels staan de tussenstappen in een zodanige volgorde dat ze de gedachtegang van Douwe Egberts goed weergeven?
- A minimumprijs voor koffie → 1 → 2 → 3 → lagere inkomens voor koffieboeren
B minimumprijs voor koffie → 1 → 3 → 2 → lagere inkomens voor koffieboeren
C minimumprijs voor koffie → 2 → 1 → 3 → lagere inkomens voor koffieboeren
D minimumprijs voor koffie → 2 → 3 → 1 → lagere inkomens voor koffieboeren
E minimumprijs voor koffie → 3 → 1 → 2 → lagere inkomens voor koffieboeren
F minimumprijs voor koffie → 3 → 2 → 1 → lagere inkomens voor koffieboeren
- 1p ○ 40 "Wij als consumenten van koffie zouden kritischer moeten zijn," zegt de heer Witkamp. "Misschien moeten wij als leraren maar eens het goede voorbeeld geven."
→ Hoe kan een kritische consument de koffieboeren uit Ethiopië helpen?

 Controleer of je resultaten zijn opgeslagen in de examenmap door op de knop '**Controleren**' te klikken.

 Lever je resultaat in door op de knop '**Inleveren en afsluiten**' te klikken.

ANDERE KOFFIE?

informatie 11

Voorwaarden voor koffie

Eén van de voorwaarden waaraan de koffie moet voldoen om het Max Havelaar keurmerk te krijgen is:

"een prijs die de productiekosten dekt en genoeg is voor het doen van noodzakelijke investeringen."

Max Havelaar garandeert de koffieboeren een prijs die nooit beneden een bepaalde grens zal gaan. Deze **minimumprijs** is vastgelegd op 240 dollarcent per kilogram. De Max Havelaar prijs volgt de wereldmarktprijs en ligt daar altijd 10 dollarcent boven. Als de wereldmarktprijs zakt onder de 230 dollarcent, blijft Max Havelaar de gegarandeerde minimumprijs betalen.